

U Z A S A D N I E N I E
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
BIURO PODAWCZE

data wpływu: 25-06-2024

Podpis przyjmującego:

adresat petycji:
Pani Małgorzata Grabarczyk
Przewodnicząca Sejmiku
Województwa Łódzkiego
Łódź, ul. Roosevelta 15

PETYCJA

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870), wnoszę o wprowadzenie zmian do programów **wsparcia realizacji zadań własnych gmin w zakresie projektów w gminnych jednostkach pomocniczych** – sołectwach (obecnie regulowane m. in. UCHWAŁĄ NR XXIII/359/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 24 listopada 2020 r., w sprawie przyjęcia zasad postępowania w zakresie udzielania z budżetu Województwa Łódzkiego pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na realizację zadań własnych gminy w zakresie małych projektów w sołectwach) w celu objęcia przez Samorząd Województwa Łódzkiego wsparciem oddolnych, obywatelskich inicjatyw **zgłaszanych również przez pozostałe gminne jednostki pomocnicze – w tym osiedla**.

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym jednostką pomocniczą gminy mogą być m. in. sołectwa, dzielnice, osiedla („Gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa oraz dzielnice, osiedla i inne.” - art 5 ust. 1 zd. 1. u.s.g.).

Organem uchwałodawczym w osiedlu może stać się rada osiedla lub ogólne zebranie mieszkańców, a organem wykonawczym jest zarząd osiedla, na czele którego stoi przewodniczący (art 37 u.s.g.). Rada gminy po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami określa organizację i zakres działania jednostki pomocniczej odrębnym statutem (art 35 u.s.g.).

W Łodzi aktualną strukturę jednostek pomocniczych miasta określono w 2000 roku, kiedy to zniesiono dotychczas istniejące sołectwa i osiedla oraz powołano w ich miejsce 35 osiedli. Warto przy tym zauważyć, że wielkość łódzkich osiedli, mierzona liczbą mieszkańców (średnio 18.722 osób) jest większa od wielkości przeciętnej gminy w Łódzkiem (13.391 osób).

Podział na osiedla obowiązuje również w wielu innych miastach województwa łódzkiego (w Piotrkowie Trybunalskim funkcjonuje 14 osiedli, w Sieradzu 23, w Skierniewicach 25). W innych gminach utworzono zarówno sołectwa, jak i osiedla (tak jest np. w Aleksandrowie Łódzkim).

Samorząd Województwa Łódzkiego prowadzi programy **wsparcia rozwoju infrastruktury i realizacji projektów w gminnych jednostkach pomocniczych** – sołectwach:

- program pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie rozwoju infrastruktury w sołectwach „*Infrastruktura sołecka na plus*”,
- program pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji projektów w sołectwach „*Sołectwo na Plus*”,
- program pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie rozwoju infrastruktury w sołectwach „*Świetlica sołecka na plus*”

Regulaminy naboru wniosków o przyznanie pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w ostatniej edycji programów stanowiły załączniki do uchwał Zarządu Województwa Łódzkiego: z dnia 28 listopada 2023 r., nr 1055/23 („*Infrastruktura sołecka na plus*”), z dnia 20 grudnia 2023 r., nr 1155/23 („*Sołectwo na Plus*”), z dnia 20 grudnia 2023 r. nr 1154/23 („*Świetlica sołecka na plus*”).

Uchwała Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 20 grudnia 2023 r., nr 1155/23 („*Sołectwo na Plus*”), w podstawie prawnej, powołuje się na wskazaną w petitum uchwałą NR XXIII/359/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia zasad postępowania w zakresie udzielania z budżetu Województwa Łódzkiego pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na realizację zadań własnych gminy w zakresie małych projektów w sołectwach. Należy odnotować, że pozostałe uchwały Zarządu nie zawierają takiego odwołania, tym niemniej o przyznaniu pomocy finansowej decyduje Sejmik WŁ w formie uchwały (§ 7 ust. 1 Regulaminów, uchwały Sejmiku WŁ nr: LXVII/767/24 z 26.03.2024, LXVII/768/24 z 26.03.2024, LXVII/769/24 z 26.03.2024).

W 2024 roku w ramach programu „*Sołectwo na Plus*” przyznano 1323 dotacji na łączną kwotę 19.781.000 zł., w ramach programu „*Infrastruktura sołecka na plus*”, 89 dotacji na kwotę 8.786.191 zł., ramach programu „*Świetlica sołecka na plus*” 50 dotacji na kwotę 9.940.000 zł.

Jednostki pomocnicze gmin, tak osiedla jak sołectwa są najbliższymi mieszkańcami. Zwłaszcza wspólnoty sołeckie, w dużej mierze dzięki grantom sołeckim, sprzyjały aktywizacji mieszkańców, dobrosąsiedzkiej współpracy, m. in. dzięki działalności kół gospodyń wiejskich. Podobna forma współdziałania może być atrakcyjna również w miastach, nie tylko na terenach rolniczych.

W miastach, podobnie jak na wsi, mieszkańcy mogą mieć potrzebę nawiązania bliższych relacji z ludźmi mieszkającymi w okolicy. Mogą powstawać ciekawe pomysły, w rezultacie czego będzie można realizować inwestycje, „które poprzez wykorzystanie kreatywnych pomysłów, zastosowanie nowych, innych niż dotychczasowe rozwiązań lub poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii – wprowadzą nową jakość i podniosą poziom życia mieszkańców województwa łódzkiego oraz zintegrują środowisko” lokalne (§ 1 pkt. 1. in fine regulaminu „Infrastruktura sołecka na plus”; pytanie, ile takich realnie innowacyjnych projektów udało się zrealizować na terenach wiejskich? Wydaje się, że miasta mogą wnieść tu jakiś wkład).

Postulowane rozwiązanie będzie bardziej sprawiedliwe dla wszystkich mieszkańców regionu i korzystniejsze dla mieszkańców dużych i średnich miast. Nie będzie pomijać osiedli, które podobnie jak sołectwa są jednostkami pomocniczymi gmin. Zarządowi Województwa pozwoli na większe oddziaływanie na sytuację w miastach, pomoc mieszkańcom w realizacji ich inicjatyw i promocję (§ 8 pkt. 3 – 7 regulaminów).

Jeżeli celem programów wskazanych w treści petycji jest „wspieranie i promowanie inicjatyw społeczności lokalnej, wspieranie aktywności społecznej, budowanie świadomości obywatelskiej i tożsamości lokalnej”, „rozpoznanie lokalnych potrzeb”, „umożliwienie mieszkańcom (...) wpływu na przeznaczenie środków z budżetu Województwa Łódzkiego na zadania o charakterze bieżącym i inwestycyjnym”, „intensyfikacja procesów rewitalizacji, tworzenie warunków dla rozwoju kapitału społecznego i poczucia tożsamości regionalnej wzmacniającego integrację społeczną województwa” „nadanie nowej jakości miejscom integracji publicznej” (§ 1. regulaminów), to nie ma uzasadnienia dla ograniczenia wsparcia dla sołectw i pominięcia osiedli.

Programy wsparcia dla gmin w zakresie projektów w gminnych jednostkach pomocniczych (sołectwach) – o ile będą kontynuowane w kolejnych latach – powinny być zmienione.

Wyrażam zgodę na ujawnienie na stronie internetowej Urzędu moich danych osobowych (imię i nazwisko).